

Årsberetning DOF-Bornholm 2009

2009 var på de fleste områder et aktivt år i DOF-Bornholm. Undertegnede var i januar til formandsmøde, hvor strategier og målsætninger for foreningens virke 2009 – 2012 blev diskuteret. I bestyrelsen for DOF-Bornholm valgte vi at følge op på dette lokalt og fik udarbejdet et sæt målsætninger for lokalforeningens virke. Målsætningerne afspejler det arbejde der allerede sker i lokalforeningens regi og de er allerede taget op til revurdering på bestyrelsens første møde i 2010.

Vi valgte i 2009 at vedtage flg. målsætninger:

- Der tages personlig kontakt til nye medlemmer.
- Mindst én tur for nye medlemmer pr. år.
- Der gennemføres en årlig vandfugletælling.
- Der afholdes mindst ti ture pr. år, heraf mindst to annoncerede.
- Lokalforeningens medlemmer deltager i hovedforeningens landsdækkende projekter og mærkedage.
- Der er to fælles arrangementer for caretakere på Bornholm pr. år.
- Der afholdes mindst to medlemsmøder pr. år.
- Der afholdes kursus vedr. DOF-Basen i 2009.
- Lokaltitetsovervågningen i de tre IBA-områder fortsætter med uformindsket indsats indtil 2013.
- Der hverves mindst en ny punkttæller pr. år til at foretage punkttællinger.
- Bestyrelsen deltager aktivt i den lokale debat vedr. naturpolitiske emner.
- Bestyrelsen har i dette år særlig fokus på det åbne land, fx flere punkttællinger.
- Hjemmesiden er kendt og opdateret.
- Gaddisjøn udkommer med 3 ordinære numre og en årsrapport.
- Lokalafdelingen skal sikre at antallet af aktive vokser
- Der forberedes lokal optælling af rågebestanden i 2010.

I resten af denne beretning vil det måske være spændende for jer at høre, om vi opfyldte vores målsætninger for lokalforeningens virke i 2009.

I løbet af året holdt vi syv bestyrelsesmøder.

Vi havde i løbet af året arbejdet med en lang række emner f.eks. medlemspleje, ”Den Hængende Sti”, Overvågning af skydning i Ølene, Plejeplaner for Chr.Ø, Vandrefalke- ringmærkning og overvågning, hjemmeside, fælder på SNS arealer, Skydehuset på Nexø Sydstrand, Friluftsrådets oplæg til brug af Vang granitbud, DOF-Bornholms medier og nedsættelse af medieudvalg, retningslinier for landzoneadministration,

Fem personer fra bestyrelsen var på arbejdsweekend i Sverige for at udarbejde lokalitetsbeskrivelser, som vil kunne ses på vores hjemmeside i nær fremtid.

Medlemsstatus

Hermed Medlemsstatistik pr 31.12.09

13 DOF Bornholm

M1	Kernemedlem uden DOFT	42
M13	Husstandsmedlem uden DOFT	15
M2	Juniormedlem uden DOFT	2
M30	Medlem	59
M51	Kernemedlem med DOFT	65
M53	Husstandsmedlem med DOFT	18
I alt		201

Antallet af medlemmer ligger stabilt på ca. 234 , her er husstandsmedlem talt som 2. Vi har, mig bekendt, ingen aktive medlemmer under 18. Ungdomsarbejdet er desværre på lavt blus, men vi forsøger at finde på aktiviteter, der kan få børn og unge til at deltage. Naturforeningernes fælles projekt Naturung har de samme problemer.

Året i DOF

Tre formandsmøder heraf to i forbindelse med de to årlige repræsentantsskabsmøder. Emnerne var mange , men jeg vil fremhæve flg. pkt. fra året der gik.

- Implementering af strategi for 2009 – 2012.
- DOF indgår en ny treårig aftale med Miljøministeriet,
- DOFs fremtidige landbrugspolitik.
- Ansættelse af landbrugspolitisk medarbejder.
- DOF protesterer mod Grøn Vækst-pakken og dens mangler .
- Vadehavets sjældne fugle er fortsat i frit fald.
- Problemet i Tøndermarsken
- Arbejdsgruppe ang. ”Det frivillige arbejde”
- Rovfuglehold er i stadig udvikling og DOF ser med bekymring på dette
- Trækfuglekampagne med naturbeskyttelsesbidrag fra medlemmer, samarbejde med Ghana om undersøgelse af trækfugle i overvintringsområdet.
- Fuglepigerne som en afdeling i DOF

Naturpolitisk arbejde.

”Den Svævende Sti” ved Gines Minde blev heldigvis ikke en realitet. DOF Bornholm skrev en indsigelse mod projektet efter besigtigelse. Vi syntes, det var et voldsomt indgreb i naturen at opføre et så dominerende bygningsværk netop her.

Udsigten fra Gines Minde/Teglås til den enestående kyststrækning mod Jons Kapel og Hammeren ville blive ganske domineret af konstruktionen, ligesom oplevelsen af kysten fra havsiden vil blive stærkt forstyrret. Kysten er i sig selv efter danske forhold ganske enestående og har ikke brug for

yderligere iscenesættelse.

Plejeplanen for Chr.Ø

Så lykkedes det at få plejeplanen færdig. Resultatet er imponerende og DOF har sat sit tydelige aftryk på planen. Kåre har været tovholder i den lange, men spændende proces. Nu ser vi med spænding og forventning på udmøntningen af plejeplanen.

Vangbruddet

DOF-Bornholm ønsker at Vangbruddet efter endt råstofudnyttelse - og helt i overensstemmelse med de oprindelige aftaler - ryddes hurtigst muligt for effekter, løse blokke osv., således at naturen kan sikres fred og ro til at genindvandre. Derudover ønsker vi, at pieren bliver fjernet - ligeledes i overensstemmelse med aftale mellem udvindingselskab og myndigheder da tilladelsen til råstofudvindingen i sin tid blev givet. I DOF-Bornholm mener vi ikke, at Friluftsrådets oplæg for området er med til at sikre en tilbagevenden af natur.

Vi ønsker ikke en "tivolisering" af naturen med allehånde aktiviteter, som rallykørsel, cykelløb og lign. Vi mener, at Friluftsrådets planer strider imod de aftaler der er indgået vedr. ophør af brydningen med efterfølgende oprydning samt genetablering af natur.

Efter oprydningen er der en spændende proces hvor naturen vil komme tilbage og som helt sikkert kan byde på mange muligheder og overraskelser. Området er tæt på Vandrefalkenes yngleplads og i nærheden yngler Baltisk Sildemåge, der forsøger at fastholde en af sine sidste ynglepladser i området.

DOF-Bornholm ønsker helt klart - i modsætning til Friluftsrådets oplæg - at pieren fjernes i overensstemmelse med de aftaler der foreligger om reetablering af området efter brydningens ophør. Og så burde debatten om pieren skal fjernes eller ej egentligt være afsluttet!

Det åbne land

Brakophøret i 2007 gjorde det muligt, at der alene her på øen blev opløjet 1600 ha braklagt jord! Arealer, der kunne huse adskillige par agerhøns. Imens raps- og majsmarkerne breder sig udover de opløjede brakarealer, venter vi spændt på udmøntningen af regeringens planer for "Grøn Vækst", som er iværksat for at imødegå naturforringelserne i det åbne land. Men vi tvivler på, at regeringens planer for "Grøn Vækst" kan rette op på naturforringelserne i det åbne land. Fugle i landbrugsørkenen har trange kår.

Grøfter rørlægges eller fyldes op, våde pletter på markerne slettes ved pålægning af jord og markskel sløjfes alt til gavn for en mere rationel landbrugsdrift. Der sker i disse år en storstilet omlægning af markarealerne til skade for det åbne lands dyreliv. Fuglene er tydelige i deres respons på det moderne landbrugs driftsformer. DOF-Bornholm mener, at der bør laves om på landbrugsstøtten til gavn for flora og fauna i landskabet. Det opnås ved at dyrke natur på større dele af landbrugsarealerne, at landbrugserhvervet tager behørigt hensyn til vandløb, at der udlægges dyrkningsfrie zoner i randområder, at man undlader opfyldning af våde pletter på markarealerne osv.

Kostald, eng, ådal og slørugler

I maj måned var DOF-Bornholm inviteret til rundvisning, markvandring og dialog hos en moderne kvægbruger med løsdriftstald af Bornholms Landbrug og Åbent Landbrug – Bornholm.

Det vellykkede arrangement bød på rundvisning i kostalden på Munkhøj. Herefter markvandring med indlagte diskussioner om det moderne landbrugs ulemper og fordele.

Centerleder Henry Jespersen Bornholms Landbrug fortalte efterfølgende om landbruget på Bornholm.

Vi sluttede i stalden, hvor den lokale slørugle blev set af et par af turens deltagere.

Regulering af kragefugle med fælder

Flere medlemmer har gjort os opmærksom på, at der på SNS-Bornholms arealer har været opstillet kragefælder sidste forår. Vi spurgte i den forbindelse hvorfor SNS -Bornholm finder det nødvendigt at opstille sådanne fælder og med hvilken begrundelse. Vi fik det svar, at det var for at regulere skadevoldende vildt og at beslutningen var taget efter en faglig vurdering af vildtkonsulenten.

Set fra DOF-Bornholms side mener vi ikke, at der kan være tale om, at krager og skader gør skade på de arealer hvor fælderne stod. Vi vil gerne opfordre medlemmerne til at indberette til DOF Bornholm, hvis de ser fælder i landskabet. Ifølge den sidste lovgivning på området skal fælderne afmærkes med navn og adresse.

Skyttehuset på ”Lange Skanse”.

Vi blev i DOF Bornholm gjort opmærksom på, at Nexø Skytteforenings aktiviteter på ”Lange Skanse” var ophørt. Vi blev bekendt med, at man fra kommunens side overvejede at bruge huset til opholds- og fritidsaktiviteter i lighed med ”Hvide Hus” i Hasle Lystskov.

Vi rettede i den forbindelse henvendelse til kommunen, for at gøre opmærksom på, at kystområdet er meget sårbart overfor yderligere forstyrrelser i form af organiseret ophold af længere varighed. Kyststrækningen er en vigtig ynglefuglelokalitet og er Bornholms bedste rastefuglelokalitet for vade – og andefugle.

Mere aktivitet med leg og forsamling af relativt mange mennesker vil kunne skræmme fuglene væk fra de nærmeste vige. Området ved skyttehuset er blandt lokalitetens vigtigste rastepladser for en lang række af vadefugle. Lokaliteten har national og international værdi som rasteplads for tinksmed.

Vi foreslog, at man i stedet lavede Skyttehuset om til formidlingsted for områdets naturværdier. Området har spændende muligheder for at formidle gode naturoplevelser til turister og fastboende. Huset kan indrettes til Naturrum, som man kender det fra bl.a. Sverige.

Stedet er ideelt til formidling af den lokale natur. Naturformidling øger selvfølgelig også antallet af besøgende, men det vil være en aktivitet, der er målrettet naturoplevelserne på stedet, og derfor også hensyntagende.

Vi vil derudover gerne diskutere muligheden for en tilbagetrukket P-plads ved cykelvejen og en ændring af hegnet ved skyttehuset, således at man tilgodeser både trafik og natur på bedste måde. I DOF-Bornholm har vi tilbydt vores hjælp vedr. udarbejdelse af informationstavler m.m. Vi kan tilbyde årlige guidede ture med udgangspunkt i skyttehuset og det eksisterende fugletårn.

Landzoneadministration

”Retningslinjer for landzoneadministration i Bornholms Regionskommune”

Vores forening er høringsberettiget i landzonesager og modtager i den forbindelse alle sager og afgørelser.

I forbindelse med de nye retningslinier for landzoneadministration påpegede DOF-Bornholm at man højst måtte påføre 30 cm. jord og ikke 50 cm som i forslaget.

Det Grønne Råd.

Endelig blev der indbudt til møde i det Grønne Råd i slutningen af september. Emnet var §3-områdets udpegning og fejl i denne forbindelse og den lille natur i det åbne land.

DOF Bornholm fremførte i den forbindelse, at vi er meget opmærksom på de ændringer der sker i det åbne land og at vi specielt har fokus på de ændringer der sker i det åbne land i forbindelse med landbrugsdriften. Mange levende hegn, grøfter mv. er forsvundet til skade for agerlandets dyreliv og artsdiversitet.

Der var herefter besigtigelse af nedpløjede grøftekanter, hvilket er en klar overtrædelse af reglerne og et udtryk for dårligt landmandskab.

Til sidst besigtigelse af et vådt markhjørne der med tiden var blevet til en lille bid natur i et markhjørne, men som netop er ved at blive påfyldt jord.

En opfyldning af det lavtliggende areal er helt lovlig for at lave en bedre markanvendelse.

I DOF-Bornholm mener vi, at der bør være plads til naturen i det åbne land. Vi mener ikke det bør være muligt at ødelægge værdifulde fristeder for dyrelivet i det åbne land, der i forvejen er hårdt ramt af intensiv dyrkning.

Kredsrepræsentant i Friluftsrådet på Bornholm

Kurt Pedersen har repræsenteret DOF i den lokale kreds af **Friluftsrådet**. Det er vigtigt, at vi som naturforening har sæde her og kan tale naturens sag i sagsbehandlingen.

DOF Bornholms engagerede kredsrepræsentant i Friluftsrådet, har gjort en stor indsats for at fremme DOF Bornholms synspunkter til fordel for naturen.

Foreningens synspunkter vedr. Vangbruddet er blevet fremført på bedste vis. Desværre har det i denne sag været vanskeligt bare at blive hørt og få et standpunkt ført til referat i den lokale kreds af Friluftsrådet. Vi håber det bliver bedre fremover, da man fra centralt side mener det vigtigt at vi er repræsenteret i lokalkredsene af Friluftsrådet. DOFs næstformand Egon Østergård er orienteret om sagsforløbet

Tak for din indsats.

DOF-Bornholm og SNS-Bornholm

Der har i 2009 ikke været afholdt møde mellem SNS Bornholm og DOF-Bornholm.

I forbindelse med udarbejdelsen af den danske naturkanon va vi i januar indbudt til Kanonmøde på Hammersholm. DOF-Bornholm foreslog bl.a. at hele klippekysten kom med i en national kanon over Danmarks natur. Det har senere vist sig at hele øen blev udpeget. Det kan vi vel kun være stolte af.

Vi har dog haft en række uformelle kontakter og samarbejdede igen i 2009 med at fremvise vandrefalkene og deres flyvefærdige unger ved Slotslyngen.

DOF-Bornholms medier

I bestyrelsen har vi i de sidste par år haft DOF-Bornholms forskellige medier som et af fokuspunkterne i lokalbestyrelsens arbejde.

Vi har i vores forholdsvis lille lokalafdeling igennem en lang årrække haft to store medieaktiviteter. Her tænker jeg på Gaddisijn, der med Lis Clemmensen som redaktør, fejrede sin 30. sæson. Bladet har de seneste par årgange gennemgået en stor forandring i form af bedre tryk og udstyr. Jeg ved, at bladet bliver læst med stor interesse og altid har noget spændende at berette om. Gaddisijn er samtidig et varigt skrift for foreningens liv og virke.

Årsrapporten Bornholms Fugle, er med få undtagelser udkommet årligt i over tyve år. Årsrapporten er et vigtigt dokument for fuglenes udbredelse, bestandsstørrelser og optræden i det bornholmske landskab. Sammen med Dofbasen udgør Årsrapporten et uundværligt redskab til dokumentation af fuglene på Bornholm. Carsten Andersen har de seneste ti år været den ihærdige redaktør af årsrapporten.

De to værker har gennem alle årene været ryggraden i foreningens formidling af lokalstof og viden til medlemmerne. Det er de stadig og forhåbentlig vil de udkomme i lang tid fremover.

Ved siden af de trykte medier har vi igennem de seneste år haft et øget fokus på foreningens ansigt udadtil via dagspressen og digitale medier.

Vi har siden årsskiftet 2008/09 haft egen hjemmeside, www.DOF-Bornholm.dk, hvor især de hurtige og aktuelle nyheder er blevet formidlet på bedste måde. Thomas Chistensen har som hovedredaktør med en utrættelig indsats formået at skabe DOF-Bornholms nye digitale formidlingsplatform. Hjemmesiden er fra mange sider rost for sin brugerflade og sit indbydende lay-out. Derudover rummer siden masser af faktuelle oplysninger om lokalforeningens virke og opbygning. Siden er under stadig udvikling og vi forventer udviklingen fortsætter til gavn og glæde for brugerne.

Som I sikkert har bemærket, har Eilif Bendtsen jævnligt skrevet om stort og småt på fuglefronten i lokalavisen.

Lis, Carsten, Thomas og Eilif yder en stor indsats for at medlemmerne i DOF-Bornholm kan modtage et bredt og flot udbud af information. Derudover yder mange medlemmer en aktiv indsats med at skrive, formidle og levere fotos til foreningens publikationer.

Det vil jeg gerne på bestyrelsens vegne udtrykke en stor tak for.

Medieudvalg

DOF-Bornholms bestyrelse har i 2009 nedsat et medieudvalg bestående af bestyrelsesmedlemmer, redaktører og pressemedarbejder. Det har vi gjort for at koordinere medieindsatsen så optimalt og tilfredsstillende som muligt.

Jeg er sikker på, at det brede udbud af medier er en stor styrke for vores lokalforening.

I september blev det første møde holdt i det nye medieudvalg, der skal koordinere medieindsatsen for DOF-Bornholm. Tilstede var 4 fra bestyrelsen, redaktørene for Gaddisijn og hjemmesiden og vores pressemedarbejder.

Det blev et vellykket og meget konstruktivt møde, som jeg er helt sikker på vi nok skal få glæde af. Mogens er formand for udvalget, der vil afholde et årligt møde.

DOF Basen

Der bliver til stadighed oprettet nye brugere. Typisk 5-10 om året. Desværre bliver alle jo ikke lige aktive. Antallet indtastede observationer steg med mere end 10% fra godt 50.000 i 2008 til over 57.000 i 2009. Bornholms regionskommune har dermed landets næststørste antal iagttagelser (og 20% flere end nummer tre). Der blev desuden benyttet 379 forskellige lokaliteter mod 348 året før. Der er dog stadig plads til mange flere gode fuglesteder. Heldigvis var basen forskånet fra de store nedbrud i 2009 og der var ikke alt for mange nye versioner at forholde sig til. Brugerfladen på hjemmesiden er blevet forbedret i årets løb og det er blevet nemmere at bruge de mange data til noget fornuftigt. Der er planlagt DOF- basekursus i 2010.

Årsrapport

Det lykkedes med en kraftanstrengelse fra redaktørens side at få årsrapporten for 2007 ud til medlemmerne sidst på året. De fleste er vist enige om, at det blev et af de flotteste eksemplarer nogensinde. 2008-udgaven skulle meget gerne følge inden for en overskuelig fremtid og er i skrivende stund godt undervejs. Redaktionen har både mistet og vundet medlemmer i løbet af 2009. Der er dog stadig plads til skribenter med interesse for det bornholmske fugleliv. Årsrapporten bygger jo på observationer indtastet på DOFbasen, så jo flere der selv indberetter via nettet, jo hurtigere kan vi få næste nummer på gaden.

Medlemsaktiviteter

Ture og møder

Vedrørende ture og møder har 2009 set ud som følger:

Der har været afholdt fire medlemsmøder med et fremmøde på op til 25 medlemmer pr. aften, derudover generalforsamling.

Der er afholdt tolv ture i løbet af året, i dette tal er inkluderet turen i samarbejde med Bornholms Landbrug, Tranens Dag, Fuglenes Dag, grillarrangement ved Bastemose og endagsturen til Christiansø.

Turene har for de flestes vedkommende haft mange deltagere og turene har været lagt, så de geografisk har været jævnt fordelt på hele Bornholm.

Tre af de tolv ture har været offentlige (Tranens Dag, Fuglenes Dag og Trækturen til Dueodde).

Der har været tre storture - Vintertur til Sydvestskåne, tur til Øland og tur til Rügen. Der var god tilslutning til alle tre ture, hvor der i alle tilfælde var deltagere til 2-3 minibusser.

To af turene gav et pænt overskud, hvilket udløste et tilbud om en gratis "bonustur" til Skåne i december for de deltagere, der havde været med på sådan "overskudstur".

I foråret blev der holdt to caretakerarrangementer som led i "Operation Perleugle" i marts måned.

Punkttællinger

2009 blev der indrapporteret 19 ynglefugle-punkttællinger og fem vinterfugle tællinger på Bornholm. Der er plads til endnu flere deltagere i tællingerne. Vi ser gerne at endnu flere deltager i aktiviteterne, gerne i samarbejde med erfarne optællere. Jens er koordinator og hjælper gerne med at komme i gang.

Caretaker

Caretakergrupperne har fortsat det flotte registreringsarbejde. Caretakerprojektet er beviliget midler indtil 2013. Hvad der herefter skal ske ved vi ikke præcist.

Udover IBA-Almindingen har vi herovre ansvaret for Rønne Banke og Ertholmene.

Caretakerne på Chr.Ø har ikke haft lyst til at fortsætte og der arbejdes på løsning i samarbejde med den centrale koordinator Thomas Wikstrøm og undertegnede.

I det tidlige forår blev der holdt to caretakerarrangementer som led i "Operation Perleugle" (13/2 og 7/3), flere medlemmer var ude uden at høre Perleugle.

Vandfugletællingen blev afholdt tredje weekend i januar og omkring 40 optællere var ude på kysterne. Optællingen giver et godt billede af hvor mange fugle der raster langs kysten. Resultaterne bearbejdes til offentliggørelse i Gaddisjøn og hjemmesiden og obstillene indtastes i DOF basen. Det er Mogens der koordinerer indsatsen og foretager bearbejdningen af resultaterne i samarbejde med Carsten.

Fuglene

Vores fælles interesse er fuglene, jeg vil til sidst kort redegøre for nogle enkelte, men meget markante, arter på Bornholm, som nogle af DOF-Bornholms aktive medlemmer bruger rigtig mange timer på at undersøge, hjælpe og beskytte.

Tranerne fortsatte deres positive bestandssudvikling. Det anslås at bestanden i 2009 var på 23 par. Fuglene yngede på nye steder og i enkelte tilfælde i det åbne land. Tranens indvandring på Bornholm er en succeshistorie i den bornholmske fugleverden. Fuglene har i gennemsnit fået færre unger i år, om dette er en ny udvikling ved vi endnu ikke. Vi kan håbe på, at den bornholmske bestand som helhed fortsætter sin positive udvikling.,

Perleugle: 1 succesfuldt ynglepar, det eneste i Danmark i 2009. Fik 4 unger på vingerne, der alle blev ringmærkede. Det var brugen af et hulkamera, et lille kamera med infrarødt lys, der dokumenterede ynglefundet. Derudover blev der registreret yderligere 2 syngende hanner, hvor der ikke blev fundet ynglebevis. 29 perleuglekasser er sat op forskellige steder på Bornholm. Uglegruppen har i de sidste 4 år udført et stort arbejde og brugt utallige timer på natlige lyttetur i skovene for om muligt at registrere syngende perleugler. Dertil kommer diverse kasseopsætninger og kontrol af disse, så det var en glad perleuglegruppe, der i år kunne konstatere, at arbejdet havde båret frugt.

Slørugle: 4 ynglepar, hvoraf det ene par fik 2 kuld på vingerne. I alt kom der 15 unger på vingerne, hvoraf de 9 blev ringmærkede. Uglegruppens medlemmer havde fordelt gårdene imellem sig, så hvert medlem havde ansvaret for at lytte på 4-5 gårde. 2 sløruglekasser blev sat op i foråret 2009.

Vandrefalkene havde igen ynglesucces på bornholms kystklipper. Tre unger blev det til. Desværre overlevede én af ungerne ikke et voldsomt regnvejr, men det lykkedes Knud Falk og Søren Møller, der har stor erfaring med ringmærkning af Vandrefalke, at ringmærke to livskraftige unger.

Forældrefuglene var fra falkeprojekter i henholdsvis Tyskland og Sverige.

Det bliver spændende at følge udviklingen i den nye vandrefalkebestand i de kommende år.

Lokaliteterne er der, men desværre er der ikke altid den fred og ro der er nødvendig i etableringsfasen. Vi har i denne og foregående sæsoner oplevet flere utilsigtede forstyrrelser.

Bestyrelsen har været i dialog med SNS-Bornholm vedr. oplysningstavler om yngleforekomsten til offentligheden og evt. afspærring af ynglepladsen. Vi fortsætter denne dialog med SNS-Bornholm til gavn for falkene fremover.

Det er efterhånden muligt at opleve vandrefalkene i det bornholmske landskab året rundt. Hvis I kigger i DOF basen, vil I se mange meldinger om vandrefalk fra hele øen. Det er meget glædeligt!

Til sidst en art som ikke havde succes – **Sortspætten**, som vel nu kan betegnes som uddøende/uddød på Bornholm.

Afslutning

Jeg vil til slut takke alle jer aktive for jeres store engagement i fuglesagen, uden jeres store arbejde havde vi ikke haft en så velfungerende og aktiv forening. Tak til alle der bidrager og støtter til gavn for foreningen og fuglelivet.

Tak til alle jer, der gjorde en indsats i DOF-Bornholm 2009.

På bestyrelsens vegne
Per C. Pedersen

www.DOF-Bornholm.dk   bornholm@dof.dk